

**UZASADNIENIE do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 23.12.2014 r.
w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych
dla obszaru Natura 2000 Dobromyśl PLH060033**

Zgodnie z art. 28 ust.5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r., poz. 627 z późn. zm.) regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego, w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000. Plan zadań ochronnych sporządzany jest na 10 lat; pierwszy projekt sporządza się w terminie 6 lat od dnia zatwierdzenia obszaru przez Komisję Europejską, jako obszaru mającego znaczenia dla Wspólnoty (art. 28 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody).

Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 zawiera:

- 1) opis granic obszaru i mapę obszaru Natura 2000;
- 2) identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony;
- 3) cele działań ochronnych;
- 4) określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, w tym w szczególności działań dotyczących:
 - a) ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk,
 - b) monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów, o których mowa w pkt. 3,
 - c) uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony;
- 5) wskazania do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, planach zagospodarowania przestrzennego województw oraz planach zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej, dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, jeżeli są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000;
- 6) wskazanie terminu sporządzenia, w razie potrzeby, planu ochrony dla części lub całości obszaru (art. 28 ust.10 ustawy).

Tryb sporządzania projektu planu zadań ochronnych i zakres prac na potrzeby sporządzania projektu planu zadań ochronnych określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. z 2010 r. Nr 34, poz. 186).

Sporządzający projekt planu zadań ochronnych umożliwia zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze sporządzaniem tego projektu (art. 28 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody) oraz zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu (art. 28 ust. 3 i ust. 4 ustawy o ochronie przyrody).

Obszar Natura 2000 Dobromyśl PLH060033 został wyznaczony w związku z wypełnieniem zobowiązań Polski wynikających z Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, Dz. U. UE L 206/7 z dnia 22.07.1992. Został zatwierdzony decyzją Komisji Europejskiej 2009/93WE jako obszar mający znaczenie dla Wspólnoty (decyzja Komisji Europejskiej z dnia 12 grudnia 2008 r. przyjmująca na mocy Dyrektywy Rady 92/43/EWG drugi zaktualizowany wykaz obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny- dokument C(2008)8039) (2009/9 3/WE) Dz.Urz.U.E.L.2009.43.63. Obecnie status prawny obszaru określa decyzja Komisji z dnia 7 listopada 2013 r. w sprawie przyjęcia siódmego

zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (Dz. U. UE. L. z 2013 r., Nr 350, poz. 287).

Projekt planu zadań ochronnych dla obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty - Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk Natura 2000 Dobromyśl PLH060033 (zwanego dalej Obszarem) został sporządzony z uwzględnieniem wymagań określonych w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody oraz zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 roku w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 186 z późn. zm.).

Zgodnie ze Standardowym Formularzem Danych (dokumentacja sieci Natura 2000, zawierająca zakres zgodny ze stosownymi decyzjami wykonawczymi Komisji Europejskiej) obszar Natura 2000 obszar wyznaczono w celu zachowania we właściwym stanie ochrony nw. siedliska i gatunki, stanowiące przedmioty ochrony: (Kody zaczerpnięto z portalu Eionet http://bd.eionet.europa.eu/activities/Natura_2000/reference_portal, będącego oficjalnym partnerem Europejskiej Agencji Środowiska (EEA).

Siedliska:

2330 Wydmy śródładowe z murawami napiaskowymi

3140 Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki wodne z podwodnymi łąkami ramienic *Charetea*

6120 Ciepłolubne, śródładowe murawy napiaskowe

6230 Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (*Nardion*) - płaty bogate florystycznie)

6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*)

6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*)

7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzeria- Caricetea*)

7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk

9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*)

Gatunki:

1188 *Bombina bombina* (kumak nizinny)

1220 *Emys orbicularis* (żółw błotny)

1134 *Rhodeus sericeus* amarus (różanka)

4009 *Phoxinus phoxinus* (strzebla błotna)

1059 *Maculinea teleius* (modraszek telejus)

1060 *Lycaena dispar* (czerwończyk nieparek)

1061 *Maculinea nausithous* (modraszek nausithous)

1065 *Euphydryas aurinia* (przeplatka aurinia)

4038 *Lycaena helle* (czerwończyk fioletek).

Założeniem do opracowania projektu planu zadań ochronnych dla Obszaru jest utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu przedmiotów ochrony, który to obowiązek wynika z art. 6 (1) Dyrektywy Siedliskowej (Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory - Dz.U.UE.L92.206.7, Dz.U.UE-sp.15-2-102 z późn. zm.).

Plan zadań ochronnych został opracowany w ramach projektu POIS.05.03.00-00-186/09 pn. "Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 na obszarze Polski", dofinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. W ramach prac nad projektem planu została sporządzona dokumentacja planu zadań ochronnych, której wykonawcą była firma EKKOM Sp. z o.o. Wyniki prac eksperckich posłużyły do przygotowania niniejszego projektu zarządzenia.

Przedmiotowy projekt planu zadań ochronnych zawiera wszystkie niezbędne elementy wynikające z zapisów cyt. wcześniej ustawy o ochronie przyrody i cyt. wcześniej rozporządzenia w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000.

Plan zadań ochronnych został sporządzony dla całego obszaru Natura 2000 Dobromyśl PLH060033, gdyż nie stwierdzono okoliczności, o których mowa w art. 28 ust. 11 ustawy o ochronie przyrody, dających podstawę do wyłączenia z zakresu planu, tj.:

- 1) dla obszaru, ani jego części nie ustanowiono planu ochrony,
- 2) na terenie obszaru nie znajduje się park narodowy, rezerwat przyrody lub park krajobrazowy, dla których ustanowiono plan ochrony uwzględniający zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody,

- 3) na terenie obszaru nie znajduje się park narodowy lub rezerwat przyrody, dla których ustanowiono zadania ochronne uwzględniające zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody,
- 4) obszar nie pokrywa się w całości lub w części z obszarem nadleśnictwa, dla którego ustanowiony plan urządzenia lasu uwzględnia zakres, o którym mowa w ust. 10,
- 5) obszar nie znajduje się na obszarach morskich.

Przebieg granic obszaru w postaci mapy przedstawiono w załączniku nr 2, oraz opisano w załączniku nr 1 w oparciu o punkty węzłowe, dla których podano długość i szerokość geograficzną w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992, tj. w układzie współrzędnych, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt. 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 października 2012 r. w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych (Dz. U. 2012, poz. 1247).

Ze zidentyfikowanych zagrożeń najważniejsze wynikają z rolnictwa, leśnictwa, transportu i komunikacji, urbanizacji, pozyskiwania dzikich zwierząt, ingerencji oraz działalności człowieka. I są to:
 - zagrożenia istniejące: zmiana składu gatunkowego (sukcesja), obce gatunki inwazyjne, zalesianie terenów otwartych, zmiana składu gatunkowego (sukcesja), zarzucenie pasterstwa, brak wypasu, zaniechanie / brak koszenia, pobór wód z wód podziemnych, wydobywanie torfu, pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych, wypełnianie rowów, tam, stawów, sadzawek, bagien lub torfianek, antagonizm ze zwierzętami introdukowanymi, wędkarstwo bagrowanie / usuwanie osadów limnicznych,

- zagrożenia potencjalne: zalesianie terenów otwartych, rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu działalności związanej z rolnictwem i leśnictwem, wypełnianie rowów, tam, stawów, sadzawek, bagien lub torfianek, eutrofizacja (naturalna), nawożenie/nawozy sztuczne, pobór wód z wód podziemnych, wycinka lasu, usuwanie martwych i umierających drzew, zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie, antagonizm ze zwierzętami introdukowanymi.

Zagrożeniom przyporządkowano kody i opisy z Listy referencyjnej zagrożeń, presji i działań stanowiącej załącznik nr 5 obowiązującej Instrukcji wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000.

Wskazane działania ochronne mają na celu utrzymanie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony, tj. utrzymanie otwartego charakteru łąk i torfowisk, stworzenie dogodnych warunków do bytowania rzadkich gatunków motyli wskutek prowadzenia zabiegów czynnej ochrony (w odpowiednich terminach) w siedliskach ich występowania, usuwanie zadrzewień i zakrzaczeń na łągowiskach żółwi oraz pozostawienie martwego drewna (leżącego i stojącego) w drzewostanie – poprawa parametru „martwe drewno”. Działania, które pozwolą osiągnąć ww. cele związane będą przede wszystkim z:

w stosunku do wszystkich przedmiotów ochrony ustawieniem tablic informacyjnych

oraz przeprowadzeniem akcji informacyjnej wśród lokalnej społeczności,

w stosunku do siedlisk:

- 2330 wydm śródlądowych z murawami napiaskowymi oraz 6120 ciepłolubnych śródlądowych muraw napiaskowych (*Koelerion glaucae*) - zmniejszeniem ocienienia wskutek wycięcia krzewów i drzew na łącznej powierzchni 1,5 ha (lipiec-sierpień) oraz usunięciem pozyskanej biomasy („Ekspansja krzewów i podrostu drzew”),
- 6120 ciepłolubnych śródlądowych muraw napiaskowych (*Koelerion glaucae*) - zmniejszeniem ocienienia wskutek wycięcia krzewów i drzew na łącznej powierzchni 1,5 ha (lipiec-sierpień) oraz usunięciem pozyskanej biomasy („Ekspansja krzewów i podrostu drzew”),
- w stosunku do 6410 zmiennowilgotnych łąk trzęślicowych (*Molinion*) utrzymaniem formy i intensywności użytkowania wskutek mechanicznego koszenia na wysokość 5 – 10 cm z pozostawieniem 50% powierzchni siedliska z coroczną zmianą lokalizacji oraz zbiorem siana, w terminie: 15 września- 30 października (szczegółowe zasady realizacji działań ochronnych zawiera załącznik nr 5 do niniejszego)
- w stosunku do 6510 niżowych i górskich świeżych łąk użytkowanych ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*) utrzymaniem formy i intensywności użytkowania wskutek mechanicznego koszenia na wysokość 5 – 10 cm z pozostawieniem 5-10% powierzchni siedliska z coroczną zmianą lokalizacji oraz zbiorem siana, w okresie lipiec-

wrzesień, dopuszczalny jest drugi pokos szczegółowe zasady realizacji działań ochronnych zawiera załącznik nr 5 do niniejszego)

- w stosunku do 9170 Grądu środkowoeuropejskiego i subkontynentalnego (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*) pozostawieniem tzw. drzew biocenotycznych" - martwego drewna (leżącego i stojącego) – poprawa parametru „martwe drewno”

w stosunku do gatunków:

- 1061 modraszka nausitousa *Maculinea nausitous*, 1059 modraszka telejusa *Maculinea teleius*, 1060 czerwończyka nieparka *Lycaena dispar*, 1065 przeplatki aurinii *Euphydryas aurinia* oraz 4038 czerwończyka fioletka *Lycaena Helle* poprawą warunków siedliskowych dla ww. gatunków motyli, co zostanie osiągnięte wskutek: wykoszenia na pow. 15 ha śródleśnych szuwarów i łąk sprzętem mechanicznym, usunięcia zakrzaceń na pow. 2ha oraz wywiezienia pozyskanej biomasy
- w stosunku do 1220 Żółwia błotnego *Emys orbicularis* – czynną ochroną tego gatunku dokonującą się wskutek: poszukiwania i zabezpieczania gniazd oraz usuwania zadrzewień i zakrzaceń z łęgówisk na pow. ok. 0,4 ha w celu stworzenia korzystnych warunków świetlnych do wylęgu żółwi (odpowiednia insolacja). Gatunki: kumak, strzebla i różanka nie wymagają działań o charakterze ochrony czynnej.

Zaplanowany monitoring dotyczy oceny skuteczności zabiegów czynnej ochrony oraz działań związanych z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania stanu. Monitoring ten zostanie wykonany w stosunku do trzech siedlisk naturalnych oraz trzech siedlisk – miejsc bytowania pięciu gatunków motyli i żółwia. W ramach monitoringu przedmiotów ochrony planowany jest monitoring obejmujący ocenę stanu zachowania populacji siedmiu gatunków zwierząt. Ocena ta zostanie przeprowadzona wg według parametrów i wskaźników Państwowego Monitoringu Środowiska, opracowywanych przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

Podczas prac nad projektem planu zadań ochronnych nie uznano za zasadne wprowadzanie zmian w istniejących dokumentach planistycznych.

Sporządzenie planu ochrony dla Obszaru nie jest konieczne. Plan zadań ochronnych jest wystarczającym narzędziem do zapewnienia ochrony przedmiotom ochrony w obszarze.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie obwieszczeniem z dnia 6 października 2011 r., znak: WSTII.6320.1.1.2011.MS, zawiadomił o przystąpieniu do opracowywania projektu planu zadań ochronnych dla ww. obszaru Natura 2000 oraz możliwościami złożenia uwag i wniosków do założeń przedmiotowego dokumentu. Tekst obwieszczenia został przesłany do Urzędu Gminy Siedliszcze i był wywieszony przez okres 21 dni w siedzibie tego urzędu

W trakcie procesu planistycznego przeprowadzono cztery spotkania dyskusyjne, które odbyły się z udziałem Zespołu Lokalnej Współpracy, biorącego udział w tworzeniu dokumentacji do planu zadań ochronnych. Spotkania te przeprowadzono w następujących terminach: 28 października 2011 r. (siedziba Urzędu Gminy Siedliszcze) i 22 listopada 2011r. (spotkania miały charakter sesji wyjazdowych) w trakcie których uczestnicy spotkań zapoznali się z ww. problematyką dotyczącą:

- budowy drogi w Majdanie Zahorodyńskim,
- ochrony motyli w kontekście zabiegów czynnej ochrony na zmiennowilgotnych łąkach trzęślicowych i łąkach świeżych ekstensywnie użytkowanych
- aktywnej ochroną żółwia błotnego,
- ochrony strzebli błotnej,
- trudności w użytkowaniu łąk o dużym uwilgotnieniu.

Czwarte spotkanie (o charakterze warsztatowym) odbyło się w dniu 29 listopada 2011 r. w siedzibie Urzędu Gminy Siedliszcze. Podczas niego jego uczestnicy zostali zapoznani ze stanem zaawansowania prac nad Planem Zadań Ochronnych, propozycjami zapisów w projekcie planu. Odbyła się również dyskusja nad ww. propozycjami.

Do prac nad określeniem działań ochronnych (w zespole roboczym, zwanym Zespołem Lokalnej Współpracy) zostali zaproszeni przedstawiciele: Urzędu Marszałkowskiego w Lublinie, Starostwa Powiatowego w Chełmie, Urzędów Gmin Siedliszcze i Cyców, RDLP w Lublinie, Nadleśnictwa Chełm, WZMiUW w Lublinie, ARIMR w Lublinie, LODR w Końskowoli, LIR w Lublinie, GDDKiA oraz rolników i przedsiębiorców, a także przedstawiciele proekologicznych organizacji pozarządowych i lokalnych mediów.

Obwieszczeniem z dnia 8 października 2013 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie zawiadomił o możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu, poprzez zapoznanie się z projektem planu zadań ochronnych i możliwości składania uwag i wniosków. Informacja została podana do publicznej wiadomości zgodnie z art. 39 ust. 1 pkt. 1,2,3,4 i 5 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 z późn. zm.) i w związku z art. 28 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r., poz. 627z późn. zm.). Obwieszczenie zostało zamieszczone na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie, a także ukazało się drukiem w prasie lokalnej („Dziennik Wschodni”) w dniu 8 października 2013 r. Obwieszczenie było również wywieszane na tablicach ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie – w dniach 08 października – 29 października 2013 r. oraz urzędów gmin: Siedliszcze – w dniach 14 października – 06 listopada 2013 i Cyców - w dniach 08.10 – 30.10 2013 r.

Osoby zainteresowane projektem mogły składać uwagi i wnioski przez okres 21 dni. Wpłynęły następujące wnioski:

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagi i wnioski	Treść zgłoszonych uwag	Informacja o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski
1	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	Wniosek o uzupełnienie nazwy obszaru poprzez wpisanie jego kodu.	Wniosek został uwzględniony w całości. Uzupełniono treść załącznika nr 2 do niniejszego zarządzenia.
		Wniosek dotyczący braku w wykazie przedmiotów ochrony siedliska 7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk.	Wniosek został rozpatrzony. Zaproponowano następujące rozwiązanie - w związku z tym, że w trakcie sporządzania PZO siedlisko nie zostało stwierdzone, postanowiono, że konieczne jest uzupełnienie wiedzy o przedmiocie ochrony.
		Wniosek o uzupełnienie listy zagrożeń w odniesieniu do przedmiotu ochrony w zakresie dodania przy siedlisku 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion</i> - jako zagrożenia istniejącego - zagrożenia B01 zalesianie terenów otwartych.	Wniosek został uwzględniony w całości. Uzupełniono treść załącznika nr 3 do niniejszego zarządzenia.
		Wniosek o uzupełnienie podania przyczyn zagrożenia K02.01 – zmiana składu gatunkowego (sukcesja) w stosunku do siedliska 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzeria- Caricetea</i>) o „wydobycie torfu”.	Wniosek nie został uwzględniony, gdyż faktyczny powód zarastania torfowisk nie jest znany, a eksploatacja torfu obecnie nie jest prowadzona.
		Wniosek o uzupełnienie listy zagrożeń w odniesieniu do przedmiotu ochrony w zakresie dodania przy gatunku 1060 <i>Lycaena dispar</i> (czerwończyk nieparek) – zalesień i nieodpowiednich terminów koszenia.	Wniosek nie został uwzględniony, gdyż nie stwierdzono takich zagrożeń, zarówno zalesienia jak i nieodpowiedni termin koszenia nie zagraża gatunkowi, który zasiedla nieużytkowane siedliska ekotonowe.
		Wniosek o uzupełnienie listy	Wniosek nie został uwzględniony,

	<p>zagrożenia nieodpowiednich terminów koszenia w odniesieniu do przedmiotów ochrony: 1061 <i>Maculinea nausithous</i> (modraszek nausithous) <i>Euphydryas aurinia</i> (przeplatka aurinia) 4038 <i>Lycaena helle</i> (czerwończyk fioletek)</p>	<p>gdyż nie stwierdzono takiego zagrożenia. Łąki nie są koszone więc nie można mówić o nieodpowiednim terminie koszenia.</p>
	<p>Wniosek o wykreślenie zapisu pod tabelą dotyczące zagrożeń: „* Zapis nie dotyczy Nadleśnictwa Chełm realizującego gospodarkę leśną w oparciu o: - plan urządzania lasu - program ochrony lasu. - opracowanie „Ochrona przyrody w lasach” (poradnik dla pracowników leśnych), R. Kapuściński, PWRiL 2006 r.</p>	<p>Wniosek został uwzględniony.</p>
	<p>Wniosek o uzupełnienie celów działań ochronnych dla następujących przedmiotów ochrony: 3140 Twardowodnych oligo- i mezo troficznych zbiorników wodnych z podwodnymi łąkami ramienic <i>Charetea</i>, 6230 Górskich i niżowych muraw bliźniczkowych (<i>Nardion</i>) - płaty bogate florystycznie), 7140 Torfowisk przejściowych i trzęsawisk (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzeria- Caricetea</i>), 7230 Górskich nizinnych torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk, 1060 <i>Lycaena dispar</i> (czerwończyka nieparka).</p>	<p>Wniosek został uwzględniony w całości. Uzupełniono treść załącznika nr 4 do niniejszego zarządzenia.</p>
	<p>Wniosek o skonkretyzowanie zapisu przy celu działań ochronnych dla 9170 grądu środkowoeuropejskiego i subkontynentalnego (<i>Galio-Carpinetum</i>, <i>Tilio-Carpinetum</i>).</p>	<p>Wniosek został uwzględniony. W celu działań ochronnych tego siedliska dopisano:” zachowanie lub podwyższenie średniego wieku drzewostanu i udziału martwego drewna”.</p>
	<p>Wniosek o usunięcie z załącznika nr 5 NGO, jako podmiotu odpowiedzialnego za realizację zadania.</p>	<p>Wniosek został uwzględniony.</p>
	<p>Wniosek o dokonanie zamiany w siedlisku 6120 Ciepłolubne, śródładowe murawy napiaskowe (<i>Koelerion glaucae</i>) przy działaniu Zahamowanie sukcesji Użytkowanie kośne lub pastwiskowe (działanie obligatoryjne) Zahamowanie sukcesji Użytkowanie zgodnie poniżej wymienionymi zasadami (działanie fakultatywne): Wycinanie krzewów i podrostu drzew (corocznie), usunięcie biomasy poza obręb płatu siedliska.</p>	<p>Wniosek został uwzględniony w całości. Dokonano korekty w treści tekstu załącznika nr 5.</p>

		<p>W miejsce zapisu: <u>„Koszenie:</u> - co roku w terminie od 15 sierpnia; - wysokość koszenia min. 10 cm; - technika koszenia: w sposób nieniszczący struktury roślinności i gleby, - usunięcie lub złożenie w stogi ściętej biomasy w terminie nie dłuższym niż 2 tygodnie (z wyjątkiem uzasadnionych przypadków) po ścięciu; Wypas dopuszczalny w obsadzie zwierząt od 0,4 do 0,6 DJP/ha, przy maksymalnym obciążeniu pastwiska do 5 DJP/ha - graniczny termin wypasu 15 października. Nie należy nawozić wpisano: „Użytkowanie zgodnie z wymogami odpowiedniego pakietu rolni środowiskowego w ramach obowiązującego PROW, ukierunkowanego na ochronę siedliska przyrodniczego. Termin pierwszego koszenia nie wcześniej niż 15 sierpnia”</p>	
		<p>Wniosek o dokonanie zamiany w siedlisku 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i> przy działaniu Utrzymanie formy i intensywności użytkowania (działania fakultatywne) w miejsce zapisu: <i>Koszenie:</i> - co roku w terminie od 15 września do 30 października; - obowiązek pozostawienia 50% powierzchni co roku, przy czym powinien to być inny fragment co roku; dopuszczenie koszenia całej powierzchni raz na 2 lata; - wysokość koszenia 5-15 cm; - technika koszenia: w sposób nieniszczący struktury roślinności i gleby; - koszeni okrężnego od wewnątrz do zewnątrz działki; - obowiązek usunięcia lub złożenia w stogi ściętej biomasy w terminie nie dłuższym niż tygodnie (z wyjątkiem uzasadnionych przypadków) po pokosie.” wpisano: „Użytkowanie zgodnie z wymogami odpowiedniego pakietu rolni środowiskowego w ramach obowiązującego PROW, ukierunkowanego na ochronę siedliska przyrodniczego. Okres zabiegów agrotechnicznych (15 września- 30 października)”</p>	<p>Wniosek został uwzględniony w całości. Dokonano korekty w treści tekstu załącznika nr 5.</p>
		<p>Wniosek o dokonanie zamiany w siedlisku 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane</p>	<p>Wniosek został uwzględniony w całości. Dokonano korekty w treści tekstu</p>

		<p>ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>) przy działaniu Utrzymanie formy i intensywności użytkowania (działania fakultatywne) w miejsce zapisu: <u>Koszenie:</u> <u>_co roku w terminie od 15 czerwca do 30 września; po 20 lipca dopuszcza się drugi pokos lub kontrolowany wypas;</u> - obowiązek pozostawienia 5-10% działki rolnej nieskoszonej w ciągu roku, przy czym powinien to być inny fragment co roku; - wysokość koszenia 5-15 cm; - technika koszenia: w sposób nieniszczący struktury roślinności i gleby, - zakaz koszenia okrężnego od zewnątrz do wewnątrz działki; - usunięcie lub złożenie w stogi ściętej biomasy w terminie nie dłuższym niż 2 tygodnie (z wyjątkiem uzasadnionych przypadków) po pokosie; Wypas: - obsada zwierząt do 1 DJP/ha, przy maksymalnym obciążeniu pastwiska do 5 t/ha (10 DJP/ha) - na terenach zalewowych rozpoczęcie wypasu nie wcześniej niż 2 tygodnie po ustąpieniu wód; - graniczny termin wypasu 15 października. Dopuszczalne nawożenie azotem do 60 kg/ha/rok wpisano: „Użytkowanie zgodnie z wymogami odpowiedniego pakietu rolni środowiskowego w ramach obowiązującego PROW, ukierunkowanego na ochronę siedliska przyrodniczego. Okres zabiegów agrotechnicznych (15 czerwca- 30 października)”</p>	<p>załącznika nr 5.</p>
		<p>Wniosek o uwzględnienie w monitoringu stanu ochrony nw. przedmiotów ochrony: 3140 Twardowodnych oligo- i mezotroficznych zbiorników wodnych z podwodnymi łąkami ramienic <i>Charetea</i>, 6120 Ciepłolubnych, śródlądowych muraw napiaskowych (<i>Koelerion glaucae</i>), 6230 Górskich i niżowych muraw bliźniczkowych (<i>Nardion</i>), 6410 Zmiennowilgotnych łąk trzęślicowych (<i>Molinion</i>), 6510 Niżowych i górskich świeżych łąk użytkowanych ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>), 7140 Torfowisk przejściowych trzęsawisk (przeważnie z roślinnością z</p>	<p>Wniosek został uwzględniony w całości. Dokonano korekty w treści tekstu załącznika nr 5 do niniejszego zarządzenia.</p>

	<p><i>Scheuchzerio-Caricetea</i>), 9170 Grądu środkowoeuropejskiego i subkontynentalnego (<i>Galio-Carpinetum</i>, <i>Tilio-Carpinetum</i>) oraz 1060 czerwończyka nieparka <i>Lycaena dispar</i></p>	
	<p>Uwaga dotycząca pominięcia w zarządzeniu przedmiotu ochrony 7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk</p>	<p>Uwaga uwzględniona Dla tego przedmiotu nie zidentyfikowano zagrożeń, gdyż w trakcie prac inwentaryzacyjnych związanych z opracowaniem planu zadań ochronnych dla obszaru nie potwierdzono występowania tego siedliska.</p>
	<p>Uwaga dotycząca niemierzalności celu działań ochronnych w stosunku do przedmiotu ochrony 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>)</p>	<p>Uwaga uwzględniona. Dokonano nowego zapisu o treści „Utrzymanie otwartego charakteru łąk”.</p>
	<p>Uwaga dotycząca doprecyzowania zapisu w celach działań ochronnych w stosunku do przedmiotu ochrony 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i>, <i>Tilio-Carpinetum</i>)</p>	<p>Uwaga uwzględniona. Dokonano modyfikacji zapisu dodając ”Zwiększenie udziału martwego drewna”.</p>
	<p>Uwaga dotycząca parametrów jakie winny ulec poprawie w przypadku celów działań ochronnych w stosunku do przedmiotu ochrony 1220 Żółw błotny <i>Emys orbicularis</i></p>	<p>Uwaga uwzględniona. Dokonano modyfikacji zapisu wpisując ”Utrzymanie lub poprawa warunków termicznych głównych łęgowisk”.</p>
	<p>Uwaga dotycząca doprecyzowania zapisu w celach działań ochronnych w stosunku do przedmiotu ochrony 1188 Kumak nizinny <i>Bombina bombina</i></p>	<p>Uwaga uwzględniona.. dokonano nowych wpisów o treści: „1.,,Zachowanie w strukturze przestrzennej obszaru min. 0,2% niewysychających zbiorników wodnych (stałych i efemerycznych), zacienionych w <60%, zarośniętych przez roślinność w 60-80%. 2.Zmniejszenie presji drapieżniczej poprzez eliminowanie ryb drapieżnych w materiale zarybieniowym”.</p>
	<p>Uwaga dotycząca niemierzalności celu działań ochronnych w stosunku do przedmiotu ochrony 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>)</p>	<p>Uwaga uwzględniona. Dokonano nowego zapisu o treści „Utrzymanie otwartego charakteru łąk”.</p>
	<p>Uwaga dotycząca doprecyzowania zapisu w celach działań ochronnych w stosunku do przedmiotu ochrony 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i>, <i>Tilio-Carpinetum</i>)</p>	<p>Uwaga uwzględniona. Dokonano modyfikacji zapisu dodając ”Zwiększenie udziału martwego drewna”.</p>
	<p>Uwaga dotycząca parametrów jakie winny ulec poprawie w przypadku celów działań ochronnych w stosunku do przedmiotu ochrony 1220 Żółw błotny <i>Emys orbicularis</i></p>	<p>Uwaga uwzględniona. Dokonano modyfikacji zapisu wpisując ”Utrzymanie lub poprawa warunków termicznych głównych łęgowisk”.</p>

	Uwaga dotycząca niemierzalności celu działań ochronnych w stosunku do przedmiotu ochrony 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>)	Uwaga uwzględniona. Dokonano nowego zapisu o treści „Utrzymanie otwartego charakteru łąk”.
	Uwaga dotycząca doprecyzowania zapisu w celach działań ochronnych w stosunku do przedmiotu ochrony 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum</i>)	Uwaga uwzględniona. Dokonano modyfikacji zapisu dodając ”Zwiększenie udziału martwego drewna”.
	Uwaga dotycząca parametrów jakie winny ulec poprawie w przypadku celów działań ochronnych w stosunku do przedmiotu ochrony 1220 Żółw błotny <i>Emys orbicularis</i>	Uwaga uwzględniona. Dokonano modyfikacji zapisu wpisując ”Utrzymanie lub poprawa warunków termicznych głównych łęgówisk”.
	Uwaga dotycząca doprecyzowania zapisu w celach działań ochronnych w stosunku do przedmiotu ochrony 1188 Kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>	Uwaga uwzględniona.. dokonano nowych wpisów o treści: „1.,,Zachowanie w strukturze przestrzennej obszaru min. 0,2% niewysychających zbiorników wodnych (stałych i efemerycznych), zacienionych w <60%, zarośniętych przez roślinność w 60-80%. 2.Zmniejszenie presji drapieżniczek poprzez eliminowanie ryb drapieżnych w materiale zarybieniowym”.
	Uwaga dotycząca doprecyzowania zapisu w celach działań ochronnych w stosunku do przedmiotu ochrony 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum</i>)	Uwaga uwzględniona. Dokonano modyfikacji zapisu dodając ”Zwiększenie udziału martwego drewna”.
	Uwaga dotycząca parametrów jakie winny ulec poprawie w przypadku celów działań ochronnych w stosunku do przedmiotu ochrony 1220 Żółw błotny <i>Emys orbicularis</i>	Uwaga uwzględniona. Dokonano modyfikacji zapisu wpisując ”Utrzymanie lub poprawa warunków termicznych głównych łęgówisk”.
	Uwaga dotycząca braku działań ochronnych dla kumaka, różanki i strzebli.	Uwaga nieuwzględniona. Gatunki te nie wymagają specjalnych działań

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Lublinie Nadleśnictwo Chełm	<p>Wniosek o usunięcie Nadleśnictwa Chełm, jako podmiotu odpowiedzialnego za realizację działań czynnej ochrony, ze względu na fakt, że działania te nie są związane z gospodarką leśną I zgodnie z art. 39 ustawy o ochronie przyrody oraz przepisami ustawy o lasach nie mogą być pokryte ze środków Lasów Państwowych (zał. Nr 5 proj. zarządzenia).</p>	<p>Wniosek nie został uwzględniony.</p> <p>W związku z tym, że przedmioty ochrony położone są na gruntach różnych podmiotów (w tym LP) dokonano zapisy odnośnie podmiotu odpowiedzialnego w brzmieniu:” Zarządca lub posiadacz obszaru na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 albo na podstawie zobowiązania podjętego w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu dochodowości, a w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność jednostek samorządu terytorialnego zarządca nieruchomości w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie przepisów prawa albo w przypadku braku tych przepisów na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000. Nie do końca też jest prawda, że LP nie mogą finansować zadań ochrony przyrody o czym świadczą dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 26 października 2012 r., Zn.spr.: ZP/ZO-3115-1/12 oraz z dnia 31 października 2013 r., znak: Zn. spr.: ZP/ZO-364-2/13. Pisma te rozstrzygają kwestie związane z finansowaniem z własnych środków zadań zleconych przez administrację rządową (art. 54 ustawy o lasach) prze braku ich finansowania z budżetu państwa. Wśród tych zadań figuruje również ochrona przyrody.</p>
	<p>Wniosek o dokonanie korekty miejsc wdrażania zadań ochronnych w odniesieniu do: motyli, łąk trzęślicowych i grądu (zał. Nr 5 proj. zarządzenia)</p>	<p>Wniosek został uwzględniony w całości. Dokonano korekty w treści tekstu załącznika nr 5 do niniejszego zarządzenia.</p>
	<p>Wniosek o określenie wielkości powierzchni zajmowanej przez poszczególne siedliska, będące przedmiotami ochrony nas działkach położonych na terenie Nadleśnictwa Chełm oraz podanie rozmiaru i lokalizacji planowanych działań ochronnych.</p>	<p>Wniosek nie został uwzględniony w całości ze względu na konieczność dzielenia powierzchni działek na drobne fragmenty. Sztuczne wyznaczenie granic, bądź zasięgu występowania gatunków mogłoby być znacznym utrudnieniem w trakcie wykonywania zabiegów</p>

			ochronnych. Okres obowiązywania planu obejmuje 10 lat. W przyrodzie dokonują się dość istotne dynamiczne zmiany. Ponadto trudno w tej chwili określić w jakim wymiarze zostaną przyznane środki na realizację PZO. Dlatego też są problemy z precyzyjnym zaplanowaniem zabiegów. Być może zajdzie potrzeba przyjęcia pewnych priorytetów oraz dokonania korekty zamierzeń.
--	--	--	--

W ramach prac nad dokumentem dokonano także poprawek redakcyjnych. Projekt zarządzenia, na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206 z późn. zm.), został uzgodniony przez Wojewodę Lubelskiego pismem z dnia 16 grudnia 2014 r., znak: PN-I.0522.41.2014.GK.

Realizacja działań ochronnych zawartych w niniejszym akcie prawnym będzie finansowana, m.in. ze środków budżetu państwa w tym w części, której dysponentem jest sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000. Nie wyklucza się możliwości wykorzystania innych źródeł finansowania. Szacuje się, że koszt realizacji działań ochronnych zawartych w niniejszym planie w okresie 10 lat wyniesie łącznie około 165 tys. zł (kwota ta nie uwzględnia kosztów związanych z: modyfikacją metod gospodarowania na siedliskach przyrodniczych zlokalizowanych na terenach leśnych oraz na łąkach rolników indywidualnych realizujących programy rolno środowiskowe). Działania z zakresu monitoringu działań ochronnych (monitoring stanu siedlisk) oraz działania w zakresie monitoringu stanu ochrony przedmiotów ochrony określa się jako 149 tys. zł.

Koszty realizacji działań przewidzianych w planie będą pokrywane z funduszy celowych pozyskanych przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Lublinie.

Niniejszy akt normatywny oddziałuje na zarządcę gruntów, tj. Nadleśnictwo Chełm oraz właścicieli prywatnych. Nie zawiera zapisów mogących skutkować wpływem na rynek pracy, nie wpłynie na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczości, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw, nie wpłynie także na sytuację i rozwój regionalny

